

N.B. Het kan zijn dat elementen ontbreken aan deze printversie.

Wordt abortus nu ook in Noord-Ierland legaal?

Na Iers referendum

Noord-Ierland is de enige plek in het VK waar abortus nog strafbaar is.

✎ Melle Garschagen ⌚ 5 juni 2018

Vrouwen demonstreren voor abortus, verkleed als de kameniersters die in een Atwood-roman kinderen moeten baren.

Wordt het laatste bastion ook geslecht? Nu Ieren onlangs in een referendum het grondwettelijke abortusverbod afschaften, neemt de druk op Noord-Ierland toe om hetzelfde te doen. De Britse provincie is de enige plek in het Verenigd Koninkrijk waar abortus strafbaar is. En nu ook in Ierland, net over de grens,

abortus straks is toegestaan dreigt Noord-Ierland wel een uitermate maatschappelijk buitenbeetje te worden.

In Belfast wordt sinds het Ierse referendum gedemonstreerd om de druk op te voeren. Vrouwen kleedden zich als dienstmaagden uit *The Handmaid's Tale*, de dystopische roman van Margaret Atwood. Ook slikten vrouwen bij een demonstratie abortuspillen die door robots werden aangeleverd. De vrouwen lieten in het midden of ze zwanger waren en de robots werden vanuit Nederland bestuurd, om te zorgen dat niemand de wet overtrad.

Politiek is Noord-Ierland verdeeld over abortus. De Democratic Unionist Party (DUP), opgericht in 1971 door dominee Ian Paisley, is mordicus tegen legaliseren. Partijleider Arlene Foster zei afgelopen week dat zij brieven heeft ontvangen van nationalistische – Noord-Ieren die een verenigd Ierland willen en de DUP doorgaans alles behalve een warm hart toedragen. „Ook zij kunnen niet geloven wat er gaande is en schreven dat ze de volgende keer op de DUP zullen stemmen omdat wij de enige partij zien die ongeborenen beschermen”, zei Foster tegen Sky News.

Sinn Féin, de andere politieke grootmacht in Noord-Ierland, is juist voorstander van legaliseren. Michelle O'Neill, de leider van Sinn Féin in Noord-Ierland, zei dinsdag: „Het is tijd voor verandering. Sinn Féin steunt wettelijke verandering.” Tijdens de campagne in Ierland was Sinn Féin, actief aan beide kanten van de grens, een uitgesproken voorstander van het afschaffen van het grondwettelijk verbod.

Normaal gesproken zou een debat en een stemming in het Noord-Ierse parlement uitkomst bieden om te kijken of er voldoende steun is voor het toestaan van abortus. Maar in Noord-Ierland is niks eenvoudig, ook nu niet.

Het Noord-Ierse zelfbestuur ligt sinds januari 2017 stil, als gevolg van een vertrouwenscrisis tussen Sinn Féin en de DUP. De twee partijen weigeren samen te regeren, zoals vereist onder het Goede Vrijdagakkoord. Zolang er geen coalitieregering is, wordt Noord-Ierland door de Britse politiek in Westminster bestuurd.

Als gevolg ontstaat een bizarre situatie. Sinn Féin ziet inmenging van Westminster in Noord-Ierse zaken steevast als Britse onderdrukking. Nu is dat anders. „Ik verwelkom het initiatief om dit onderwerp op de politieke agenda in Westminster te zetten”, aldus partijleider O'Neill.

De DUP wil doorgaans dat Noord-Ierland een zo onlosmakelijk onderdeel uitmaakt van het Verenigd Koninkrijk. Maar nu betoogt de partij echter dat het Noord-Ierse abortusverbod niet in Westminster behandeld moet worden. „Hier moeten Noord-Ieren zelf over besluiten”, zei DUP-politicus Jeffrey Donaldson in het Lagerhuis.

De regering van Theresa May is het daarmee eens. Dat is geen toeval. Over een week moet May haar Brexitplannen door het Lagerhuis loodsen. De premier zal iedere stem van haar Noord-Ierse gedoogpartner hard nodig hebben. Ze wil nu absoluut geen wrevel wekken.

Alleen het Britse Supreme Court kan roet in het eten gooien. De hoogste rechters bogen zich over een zaak waarin gevraagd werd of de Noord-Ierse strafbaarstelling van abortus in strijd is met het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens. Als de rechters oordelen dat dit het geval is, moet de Britse regering zich mogelijk alsnog acuut over het verbod buigen. Donderdagochtend doet het Supreme Court uitspraak.